

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İktüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Züleyha GÜLÜM

İstanbul Milletvekili

Basında yer alan haberlere göre Denizli'de 'İstanbul Sözleşmesi'nden Vazgeçmiyoruz' eylemine katıldıkları gerekçesiyle İranlı dört mülteci Esmail Fattahi, Leili Faraji, Zeinab Sahafi ve Pourakbari Kermani 5 Nisan 2021 tarihinde gözetim altına alınmış ve 6 Nisan 2021'de mültecilerin hakkında sınır dışı kararı verilmişti. Denizli Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şube Müdürlüğü'nde 'kamu düzenini bozmak' ve kanuna aykırı eyleme katılmak iddiasıyla tutulan mülteciler gözetim altına alındıkları sırada işkence gördüklerini belirtmişlerdi. Bir ayı aşkın süredir Aydın Geri Gönderme Merkezi'nde idari gözetim altında tutulan İranlı mülteciler koşullarının her geçen gün daha çok ağırlaştığını, koşulların kalabalıklaştığını, sağlık problemleri yaşadıklarını ancak hastaneye sevk edilmediklerini bunun yanı sıra Esmail Fattahi ve Mohammad Poukrakbari Kermani'nin ise IŞİD sempatizanlarıyla aynı koşullarda tutulduklarını ve bu durumdan endişe duyduklarını bildirmişlerdir.

Sınırdışı ve idari gözetim kararlarına yapılan itirazlar ise Aydın 2.Sulh Ceza Hakimliği'nce reddedilmiştir. Türkiye'nin tarafı olduğu Cenevre Sözleşmesine ve Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nun 4. Maddesine göre hiç kimse insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muameleye tabi tutulacağı bir yere gönderilemez. Ayrıca yürürlükte olan ve uygulanmak zorunda olunan İstanbul Sözleşmesi'nin 61. Maddesi gereğince uluslararası hukuk çerçevesindeki yükümlülükler uyarınca 'geri göndermeme' ilkesinin tanınarak statüsü ve ikamet durumuna bakılmaksızın korumaya muhtaç, kadınlara yönelik şiddet mağdurlarının hayatlarının risk altında olabileceği veya işkenceye veya insanlık dışı muameleye ve

1526

cezalandırmaya maruz kalabilecekleri hiçbir ülkeye hiçbir durum altında iade edilmeyecekleri güvence altına alınmıştır.

Bu bağlamda;

1. Aydın Geri Gönderme Merkezi'nde idari gözetim altında tutulan İranlı 4 m ltecini ağır koşullarda kalmaya zorlandıkları doğru mudur? Sağlık koşulları kötüleşen mülteciler niçin hastaneye sevk edilmemektedir?
2. İranlı mültecilerden Esmail Fattahi ve Mohammad Poukrakbari Kermani'nin IşİD sempatizanlarıyla aynı koğuşlarda tutuldukları doğru mudur?
3. Türkiye'nin tarafı olduğu Cenevre Sözleşmesi ve Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'na göre geri gönderme yasağına tabi bulunan İranlı mülteciler hakkında sınır dışı kararı verilmesi hukuka aykırı değil midir?
4. Yürürlükte bulunan İstanbul Sözleşmesi'nin 61. Maddesi gereğince işkence ve insanlık dışı muameleye maruz kalma ihtimali bulunan mültecilerin geri gönderilmesi yasaktır. Sözleşmeyi ihlal eden kararlar hukuka ve kanuna aykırı değil midir?